

ULLA-MARI KIVI
Jääkaapinsulattaja ja
muuta kertomuksia

”Siltaa ei voi ylittää ennen kuin se on edessä.”

Kiitokset rakkailleni.

Sisällys

Miljoonasade
Väärä kanava
Jääkaapinsulattaja
Kauppareissu
Feissari
Sivuun vedetty
Muumäkeen
Häät
Kohtaus
Etelän hedelmä
Välinevarasto
Bucks on rock
Leski
Reitari

Miljoonasade

Paula vilkaisi ulos. Lehtipuut olivat levittäneet monivärisen tilkkutäkin pitkäksi venähtäneen nurmikon ylle. Paulaa ei innostanut ajatus haravoinnista. Ilkka hoiti enimmäkseen pihan, mutta tänä syksynä ei hänelläkään ollut ollut virtaa tarttua työhön. Hänestä se oli ihan samantekevää. Television puutarhaohjelmassa oli vakuuteltu, että lehtimatto olisi hyvää ravintoa maaperälle.

Yöllä oli satanut rankasti. Paula oli nukkunut huonosti. Peltikattoa rummuttaneet pisarat olivat vain kiihdyttäneet tahtia aamua kohti, kunnes olivat lopettaneet yllättäen kuin joku olisi ruuvannut päättäväisesti suihkun kiinni. Paula tiesi, että Ilkkakin oli ollut heriellä, mutta ei siitä huolimatta halunnut jutella hänen kanssaan. Kumpikin oli kääntyillyt vuoteessa, jossa he jakoivat jo ohueksi käyneen yhteisen häälahjatäkin.

Paula kaivoi kaapista pitkät kalsarit ja veti ne jalkaansa. Hän vilkaisi kelloa. Aikaa ei ollut enää kuin viitisen minuuttia. Hän kävi vessassa pesemässä hampaat ja kietaisi hiukset poninhännäksi. Hän oli eteisessä pukemassa ulkoiluvaatteitaan, kun Ilkka ilmestyi hieman huolestuneen näköisenä keittiön ovensuuhun.

- Ai sä meinaat lähteä lenkille? Ilkka totesi.
- Oon luvannut Mirjamille. En viihtä perua, Paula sanoi.
- Me sit sovittiin, että asiasta ei vielä puhuta, Ilkka sanoi.
- No, en tietenkään puhu.
- Aattelin, vaan että ootte niin hyviä kavereita, niin sä et malta olla kertomatta, Ilkka jatkoi.

- Haloo. Se on sun ja mun asia. En minä halua antaa aihetta juoruiluun. Meidän pitää miettiä, miten me elämä järjestetään.

Samassa ovikello soi. Paula meni avaamaan. Mirjami tuli eteiseen reippaan ja hyväntuulisen oloisena.

- Huomentapäivää. Joko oot valmis? Mirjami kysyi.
- Joo. Ihan kohta. Pitäs varmaan löytää pipo? Sulla on
- hanskatkin. Onko siellä kylmä?
- Moikka. Mä taidan painua tirsoille saman tien, Ilkka vastasi Mirjamille haukotellen ja lähti olohuoneeseen.
- Ei siellä nyt niin kylmä, mutta aika koleaa. Onneksi ei sada enää.
- Tämä pipo saa nyt kelvata. Oho, mulla onkin hanskat täällä takin taskussa valmiina. Nyt mennään, Paula sanoi.

Naiset astuivat ulos ja lähtivät askeltamaan ripeää vauhtia. Ilmassa oli syksyn kosteutta. Heidän piti väistellä lätäköitä kävellessään.

- Sä oot vähä väsyneen näkönen. Eikö tullut uni? Mirjami kysyi melkein heti.
- Nukuin, joo, huonosti. Sade paukutti kattoa. En tiedä.
- Semmosta se joskus on, että ku sais nukkua, niin ei tuu uni ja kun pitäs herätä, niin haluais vaan nukkua, Paula vastasi.
- Rankasti tuli vettä. Mä nukuin silti kuin tukki. Mitään en tienny sateesta tai edes Petrin kuorsaamisesta, jos se nyt kuorsas. Kyllä se yleensä kuorsaa.
- Jos Ilkka kuorsais, niin mä en vois nukkua edes samassa huoneessa. Mä olen jotenkin niin herkkä äänille. Siis silloin ku pitäs nukkua. Ei mua muuten meteli heti hermostuta.
- Onneksi olkoon, ku ei tarvitse asua raksatyömaan vieressä. On kuule meteliä riittänyt. Eihän ne nyt yöaikaan rymyä, mutta aloittavat joka aamu seiskalta. Ei

siinä vuorotyöläisenä pystyis nukkumaan sun herkkyyksillä. No hei, eikö sulla alkanut nyt syysloma? Mirjami kysyi.

- Joo, alkoihan se. Koko viikko lomaa. Ilkalla kans, Paula sanoi.
- No mitäs meinaatte tehdä? Ette nyt sitte lähe reissuun?
- Ei oo mitään matkaa varattu. En minä tiedä. Ainahan sitä jotain hommaa kotona on. Koko syksyn ollut niin kauheesti kaikkea, että ei ole oikein jaksanut suunnitella mitään.
- Mä en kyllä kotinurkissa kyykkis, jos ois lomaa. Tai no, ei mulla kyllä ois rahaa reissatakaan. Voi, että ku joskus voittais lotosta, niin mä kyllä häipyisin näistä maisemista. Töihin päin en pyllistäiskään.
- En mä ole tiennyt, että sä et tykkää sun työstä, Paula ihmetteli.
- No, joo. Kyllä mä tavallaan tykkäänkin, mutta jos ei olis rahasta kiinni, niin en kävis töissä. Oishan sitä nyt muutakin tekemistä. Aattele ny, Mirjami sanoi.
- Semmonen vois olla kiva työpaikka, jossa tulis aina suora palaute, miten on mennyt. Niinkö taiteilijoilla tai urheilijoilla, että kun sä teet hyvin, niin kansa hurraa ja jos menee huonosti, niin sit se kans sanotaan.
- No, en nyt tiedä. Se vois olla aika raskasta. Tietäähän sen ite muutenkin, miten meni, Mirjami sanoi.
- Joo, joo. Tietää, mutta oishan jotenkin motivoivaa.
- Sinäkin siellä mittaisit verenpaineen tai ottaisit labranäytteen, niin koko potilashuoneen porukka antais hurjat taputukset ja sit saisit encoren, Paula nauroi.
- No justa. Aivan. Ja sitten vielä aamukierrolla oleva lääkäri tulis ja taputtais olalle ja muut vuorossa olevat työkaverit tulis ja halais.
- Lottoatko sä? Paula kysyi.
- En tai joskus, mutta saa sitä silti haaveilla, Mirjami naurahti.

- Suomessa on yks tyyppi, joka on voittanut kaksi kertaa. Ensin omalla rivillä ja toisen kerran porukassa, Paula sanoi.
- Se on kyllä tajuttoman epäreilua! Otetaanko pikkuspurtti? Mirjami kysyi.
- No ihan pieni. Pitkään en jaksa juosta.

Naiset vaihtoivat kävelyn kevyeen hölkkään, jonka aikana kumpikaan ei puhunut mitään. He juoksivat puolisen kilometriä ennen kuin vaihtoivat takaisin kävelyvauhtiin.

- Mitäs teille muuta kuuluu? Mirjami kysyi.
- Mitäs meille. Ei mitään mainittavaa.

Paula yritti tavoitella ääneensä vakuuttavuutta. Mirjami ei huomannut, että Paula ei ollut vilpitön, vaan jatkoi kertomalla, miten töissä oli taas raskasta, kun työkaverit sairastelivat ja sijaisia ei saanut palkata. Mirjami kertoi myös sisarestaan, joka oli palaamassa Suomeen asuttuaan pitkään Englannissa.

- Niin, tuleeko Marianne sitten ilman Aaronia? Onko ne eronnut?
- On niillä joku kriisi ainakin menossa En minä tiedä. Marianne on vain laitellut tekstareita. Ei niissä paljon ruodita ihmissuhteita. Kysyi vaan, että tarkeneeko meidän kotitalossa, jos hän tulis sinne Emman kanssa vähäksi aikaa.
- No sepä ikävää. Niin siis se, jos ne on eroamassa.
- On se. Kaikki eroaa nykyään. Komeat häät ja sit ero parissa vuodessa ja taas uusi kierros, Paula sanoi.
- Ehkä ne siitä selviää, ku saavat vähän etäisyyttä. Jos ne huomaavatkin, että tarvitsevat toisiaan, kun tulee ikävä ja silleen.
- Sä kyllä olet toivoton romantikko! Mirjami naurahti.
- Ja sinä ikuinen kyynikko. Etkä pärjää mulle edes juoksussa, Paula sanoi ja lähti juoksemaan niin kovaa

kuin jaksoi.

Paula palasi kotiin tunnin ulkoilun jälkeen. Hän tuli sisälle hiljaa ja riisui ulkoiluvaatteensa. Ilkka pötkötteli sohvalla umpiunessa. Kirja oli ilmeisesti pudonnut lattialle käsistä hänen nukahtaessaan. Paula kävi poimimassa pokkarin, jonka sivut olivat jo taittuneet. Hän oikoi sivut ja pisti kirjan kannet kiinni.

Hän haki keittiöstä lasillisen vettä ja istahti sitten nojatuoliin lähelle sohva. Hän katseli nukkuvaa miestä, joka näytti yllättävän levolliselta. Paulan mieli oli rauhaton. Tavallisesti ulkoilun jälkeen tuli raukea olo. Nyt hänen teki mieli herättää Ilkka ja vaatia häntä puhumaan kanssaan.

Ilkka heräsikin nopeasti tunteeseen, että joku tuijotti häntä. Hän avasi silmänsä ja näki Paulan istuvan nojatuolissa.

- Ai sä olet tullut. Yhtään en kuullu, Ilkka sanoi.
- Joo, ihan justa. Mun teki mieli herättää sut, mutta sit yritin kuitenkin olla ihan hissukseen, Paula sanoi.
- No tietääkö Mirjami? Ilkka kysyi.
- Ei tiedä. En mä mitään puhunut. Sen sisko on tulossa Suomeen, ku sillä on joku aviokriisi menossa.
- Ai jaa, Ilkka kommentoi vaisusti ja sulki vielä silmänsä.
- No mitä sä nyt olet ajatellut? Pitäskö meidän nyt kumminkin heti kertoa lapsille? Paula kysyi.
- En tiedä. Toisaalta vois kertoa. Onhan ne aikuisia ihmisiä. Osaisivat varmaan pitää omana tietonaan. Onhan tämä iso asia ja vaikuttaa koko loppuelämään, Ilkka sanoi.
- Tuli tuossa lenkillä mieleen, niin en tiedä, tykkäätkö ajatuksesta, mutta mitäs jos otettais äkkilähtö johonki lämpimään ja mietittäis rauhassa, miten jatketaan. Ois nyt tää lomaviikkokin sopivasti.

- Hyvä idea. Mä voin heti selata netistä, mitä ois tarjolla. Ehtisitkö pakata jo tänään, jos ois joku yölento tarjolla? Ilkka kysyi.
- Tietysti. Ei kai sitä nyt niin paljon tarvi varata ja voihan sieltä paikan päältä ostaa uusia vaatteita, Paula sanoi ja alkoi nauraa.
- Niinpä! Miten en heti hoksannut? Ilkkaakin rupesi hymyilyttämään.
- Niin, että miten ne lapset? Jos saadaan lento jo täksi yöksi, niin ei ehdi nähdä niitä. Jotenkin oilisi vaan parempi, että vois kertoa nokakkain saman pöydän ääressä kaikille yhtä aikaa.
- No katotaan nyt, jos niitä lentoja ei saa kuin huomiseksi, niin pyydetään illalla käymään täällä. Kerrotaan sitten, että ei me nyt itekään vielä tiedetä, mitä tehdään. Mutta se on selvää, että muutoksia tulee. Vähä tuntuu, että mä en voi jatkaa edes entisessä työssä. En tiedä.
- No se. Luultavasti ihmiset kumminkin tottuu äkkiä. Kaikki sen näin pienellä kylällä tulee tietämään, vaikka ei kerrotais kenellekään.
- Mitäs jos nyt ihan ensimmäiseksi täräytän rouva lottovoittajalle tuhtit sumpit ja sitten katellaan lentoja. Passaisko?

Ilkka nousi venytellen sohvalta ja kohensi vasemman jalan valahtanutta villasukanvartta ennen kuin lähti kävelemään keittiöön. Hän vihelteli tuttua rallia mennessään. Paula antoi vartalonsa painua syvemmälle nojatuoliin. Hän sulki silmänsä ja kuuli ennen kuin nukahti, miten Ilkka laski vettä hanasta lasipannuun.

Väärä kanava

Malla vilkaisi Peteä, jonka oikea käsi paineli autosoittimen valintanappeja. Peten pitkät otsahiukset olivat valahtaneet silmille.

- Menitkö sä vaihtamaan kanavan? Malla kysyi.
- Joo, Pete vastasi.
- Minkä takia?
- En jaksanut kuunnella tuota biisiä. Se on ihan paska, Pete sanoi ja jatkoi kanavahakua.
- Mä olisin halunnut kuunnella sen, Malla sanoi ja kääntyi katsomaan sivulasista ulos hämärtyvää maisemaa.

Mallaa suututti niin, että kyyneleet kihosivat hänen silmiinsä. Hän räpytteli ripsiään kiivaasti. Hän ei halunnut, että Pete huomaisi hänen vetistelevän. Pete ei ymmärtäisi kuitenkaan, miksi joku musiikkikappale voisi olla erityisen tärkeä. Petelle musiikki oli pelkästään loputon virta vaihtuvia bändejä, joista hän valitsi vain heviä soittavat kuunneltavakseen.

Pete irrotti kätensä soittimelta ja siirsi sen pitelemään rattia. Vasen käsi rummutti valitun musiikin tahtiin. Malla jatkoi ulos tuijottamista. Häntä hermostutti Peten tyyli kompata biisejä ajaessaan. Mallan teki mieli sanoa asiasta taas kerran, mutta toisaalta ei tehnyt mieli sanoa mitään. Hän päätti olla hiljaa ja keskittyi poistamaan kynsilakkaa oikean peukalon kynnestä rapsuttamalla.

- Haluatko sä, että me pysähdytään seuraavalla huoltoasemalla? Tarviiko sun käydä vessassa? Pete kysyi.